

SYNODY I KOLEKCJE PRAW
Tom VIII

Dokumenty synodów od 506 do 553 roku

Układ i opracowanie

Arkadiusz Baron

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Henryk Pietras SJ

Akademia Ignatianum w Krakowie

Wydawnictwo Akademii Ignatianum w Krakowie
Wydawnictwo WAM

Kraków 2014

CONSPECTUS MATERIAE

INTRODUCTION	V
1. Chronological, geographical and thematic scope.	V
2. A brief history of the editions of synodal documents and canonical collections	VII
3. The present volume	VIII
WPROWADZENIE	XI
1. Zakres czasowy, tematyczny i geograficzny	XI
2. Krótka historia wydań tekstów synodalnych oraz kolekcji praw.	XII
3. Obecne wydanie	XIV
ELENCHUS SYNODORUM Lat.-Pol.	XVII
ELENCHUS SYNODORUM Pol.-Lat.	XIX
SIGLA BIBLICA	XXI
Vetus Testamentum.	XXI
Novum Testamentum	XXII
SIGLA TESTIUM	XXV
SIGLA COMMUNIA.	XXVII
BIBLIOGRAPHIA CHRONOLOGICA	XXIX
Fontes	XXIX
Studia	XXXII

ACTA SYNODALIA AB ANNO 506 AD ANNUM 553

AGATHA (11 septembris 506): de clericis et in diversis causis ecclesiasticis.	1
[<i>Prologi et canones</i>].	1
<i>Epistola sancti Innocentii episcopi Exsuperio</i> <i>episcopo Tolosano salutem</i>	4
[<i>Incipit series spuria</i>]	16

SPIS TREŚCI

INTRODUCTION	V
1. Chronological, geographical and thematic scope	V
2. A short history of the editions of synodical texts and canonical collections	VII
3. The present volume	VIII
WPROWADZENIE	XI
1. Zakres czasowy, tematyczny i geograficzny	XI
2. Krótka historia wydań tekstów synodalnych oraz kolekcji praw	XII
3. Obecne wydanie	XIV
ELENCHUS SYNODORUM Lat.-Pol.	XVII
ELENCHUS SYNODORUM Pol.-Lat.	XIX
SIGLA BIBLICA	XXI
Vetus Testamentum	XXI
Novum Testamentum	XXII
SIGLA TESTIUM	XXV
SIGLA COMMUNIA	XXVII
BIBLIOGRAPHIA CHRONOLOGICA	XXIX
Fontes	XXIX
Studia	XXXII

DOKUMENTY SYNODÓW OD 506 DO 553 ROKU

AGDE (11 września 506): o duchownych i różnych sprawach kościelnych	1*
[<i>Prologi i kanony</i>]	1*
<i>List św. Innocentego biskupa z pozdrowieniami dla biskupa Tuluzy Eksuperiusza</i>	4*
[<i>Seria kanonów wątpliwej autentyczności</i>]	16*

DWIN (506): synodus totae ecclesiae Armeniae	22
CONSTANTINOPOLIS (507): cf. Constantinopolis (499)..	22
TOLOSA (507): synodus convocata, sed probabiliter numquam congregata.	22
ANTIOCHIA (508 vel 509).	22
AURELIANUM (10 iulii 511): prima synodus aurelianensis totae Galliae	23
[<i>Epistola Synodi ad Clodoveum regem</i>].	23
[<i>Canones</i>].	23
SIDONIA (511): synodus 80 episcoporum monophysitorum contra Flavianum.	32
LAODICEA (512): synodus monophysitorum	32
HIEROSOLYMA (512): synodus pro papa Symmacho (498-514).	32
ANTIOCHIA (513): synodus antichalcedoniana sub Severo	32
TYRUS (ca. 514-515): synodus sub Severo Antiocheno	32
REMI (514): synodus episcoporum Galliae.	33
ALEXANDRETTA	33
ROMA (515)	33
HERACLEA (515)	33
AGAUNUM (ca. 515).	33
CONSTANTINOPOLIS (515): synodus sub patriarcha Timotheo	33
ILLYRICUM (515)	34
<i>Epistola synodica, sive exemplar relationis synodi Epiri veteris</i> <i>ad Hormisdam papam</i>	34
BRETANIA (ca. 516-519)	35
LUGDUNUM (ante 516).	35
TARRACO (516).	35
[<i>Canones synodi Tarraconensis A.D. 516</i>].	36
GERUNDA (8 iunii 517)	40
[<i>Acta synodi Gerundensis A.D. 517</i>]	40
EPAO (6-15 septembris 517).	43
I. <i>Avitus Viennensis episcopus Quintiniano episcopo</i>	43
II. <i>Canones</i>	44
REMI (517)	55
HINCMARUS RHEMENSIS, <i>Vita s. Remigii LVII</i>	55
[<i>Canones</i>].	56

DWIN (506): synod całego kościoła ormiańskiego	22*
KONSTANTYNOPOL (507): por. Konstantynopol (499)	22*
TULUZA (507): synod prawdopodobnie zwołany, ale nigdy nie został przeprowadzony.	22*
ANTIOCHIA (508 vel 509)	22*
ORLEAN (10 lipca 511): pierwszy z synodów orleańskich,	23*
[<i>List Synodu do króla Chlodwiga</i>]	23*
[<i>Kanony</i>]	23*
SIDONIA (511)1: synod monofizycki 80 biskupów przeciwko Flawianowi	32*
LAODYCEA (512): synod monofizycki	32*
JEROZOLIMA (512): synod popierający papieża Symmachusa	32*
ANTIOCHIA (513): synod potępiający Chalcedon, pod przewodnictwem Sewera	32*
TYR (ok. 514-515): synod pod przewodnictwem Sewera z Antiochii	32*
REIMS (514)1: synod biskupów galijskich	33*
ALEKSANDRETTA	33*
RZYM (515)	33*
HERACLEA (515)	33*
AGAUNO, SAINT-MAURICE (Szwajcaria) (ok. 515)	33*
KONSTANTYNOPOL (515) synod pod przewodnictwem patriarchy Tymoteusza	33*
ILYRIA (515)	34*
<i>List synodalny, czyli kopia sprawozdania synodu Epirus Vetus</i> <i>do papieża Hormizdasa</i>	34*
BRETANIA (ok. 516-519)	35*
LYON (przed 516)	35*
TARRAGONA (516)	35*
[<i>Kanony synodu w Tarragonie w 516 roku</i>]	36*
GERONA (8 czerwca 517)	40*
[<i>Akta synodu w Geronie w 517 roku</i>]	40*
ÉPAONE (6-15 września 517)	43*
I. <i>List biskupa Awitusa z Vienne do biskupa Kwintyniana</i>	43*
II. <i>Kanony</i>	44*
REIMS (517)	55*
HINKMAR z REIMS, <i>Żywot św. Remigiusza</i> LVII	55*
[<i>Kanony</i>]	56*

CONSTANTINOPOLIS (20 iulii 518)	58
I. Ὅπως ἐκηρύχθησαν ἐν τῇ ἐκκλησίαι αἱ σύνοδοι	58
II. Ἐπιστολὴ Ἰωάννου τοῦ τῆς ὀσίας μνήμης ἀρχιεπισκόπου γενομένου τῆς βασιλευσύσης ταύτης πόλεως καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου γραφεῖσα Ἰωάννη τῷ τῆς ὀσίας μνήμης γενομένῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἱεροσολύμων καὶ πᾶσι τοῖς μὴ ἐνδημοῦσι τηνικαῦτα μητροπολίταις	64
III. Ἄλλη ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοῦ τῆς ἀγίας μνήμης οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωάννου ἰδικῆ γραφεῖσα Ἐπιφανίῳ τῷ τῆς θεοφιλοῦς μνήμης γενομένῳ ἐπισκόπῳ Τύρου	65
IV. Ἀντίγραφον Ἰωάννου Ἱεροσολύμων καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπων πρὸς Ἰωάννην τὸν Κωνσταντινουπόλεως	
V. Ἐπιστολὴ Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Τύρου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν πρὸς τὴν ἐνδημοῦσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει σύνοδον	70
VI. Ὅπως ἐκηρύχθησαν ἐν τῇ ἐκκλησίαι αἱ σύνοδοι	76
VII. Ἐπιστολὴ τῶν ἐν δευτέρῳ Συρίᾳ ἐπισκόπων πρὸς Ἰωάννην πατριάρχην καὶ τὴν σύνοδον	82
VIII. Ψῆφος τῆς ἐνδημούσης συνόδου κατὰ Σεβήρου καὶ Πέτρου	85
HIEROSOLYMA (6 augusti 518)	86
TYRUS (16 septembris 518)	86
BREVI (519) vel MENEVIA (519)	87
ROMA (519)	87
CONSTANTINOPOLIS (520): de ordinatione Epiphani patriarchae Constantinopoli	87
[<i>Relatio synodi constantinopolitanae de ordinatione Epiphani episcopi ad patriarcham Hormisdam</i>]	87
VICTORIA (520)	90
SARDINIA (521-523)	90
IUNCA (523)	90
I. <i>Breviatio Ferrandi</i> , can. 26	90
II. FERRANDUS DIACONUS, <i>Vita S. Fulgentii</i> 60	91
III. <i>Epistola Liberati</i>	91
SUFES (in Bizacaena) (524)	91
VALENCE (524?)	91
ARELATE (6 iunii 524)	92
[<i>Constitutio synodi Arelatensis A.D. 524</i>]	92
CARTHAGO (5-6 februarii 525)	94

KONSTANTYNOPOL (20 lipca 518)	58*
I. <i>Jak w Kościele ogłaszano synody</i>	58*
II. <i>List Jana, świętej pamięci arcybiskupa królewskiego miastai patriarchy ekumenicznego napisany do Jana świętej pamięci arcybiskupa Jerozolimy i wszystkich nieobecnych wówczas metropolitów</i>	64*
III. <i>Inny list tego samego świętej pamięci patriarchy ekumenicznego Jana napisany do Epifaniasza, milej Bogu pamięci biskupa Tyru</i> ...	65*
IV. <i>Reskrypt Jana z Jerozolimy i podlegających mu biskupów do Jana z Konstantynopola</i>	65*
V. <i>List Epifaniasza biskupa Tyru i podległych mu biskupów</i>	70*
VI. <i>Jak w Kościele ogłaszano synody</i>	76*
VII. <i>List biskupów Syrii Drugiej [z 519 roku] do patriarchy Jana i synodu [stałego zatwierdzający ustalenia synodu z 518 roku]</i>	82*
VIII. <i>Orzeczenie synodu stałego przeciwko Sewerowi i Piotrowi</i>	85*
JEROZOLIMA (6 sierpnia 518)	86*
TYR (16 września 518)	86*
BREVI (519)1 lub MENEVIA (519)	87*
RZYM (519)	87*
KONSTANTYNOPOL (520): o ustanowieniu Epifaniasza	
patriarchą Konstantynopola	87*
[<i>Relacja synodu w Konstantynopolu o ustanowieniu biskupa Epifaniasza do patriarchy Hormisdasa</i>]	87*
VICTORIA (520)	90*
SARDYNIA (521-523)	90*
JUNCA (523)	90*
I. <i>Breviatio Ferrandi, can. 26</i>	90*
II. <i>FERRAND DIAKON, Żywot św. Fulgencjusza 60</i>	91*
III. <i>List Liberatusa</i>	91*
SUFES (w prowincji Byzacena) (524)	91*
VALENCE (524?)	91*
ARLES (6 czerwca 524)	92*
[<i>Konstytucja synodu w Arles w 524 roku</i>]	92*
KARTAGINA (5-6 lutego 525)	94*

[<i>Acta concilii Carthaginensis A.D. 525</i>]	94
[<i>Dies secunda</i>]	115
CARPENTORATINSIUM (6 novembris 527)	124
I. <i>Canon Carpintoratinsis</i>	124
II. <i>Epistula synodalis ad Agricium episcopum</i>	126
CIVITAS VALENTINA (ante 529?)	127
<i>Vita S. Caesari, 60</i>	127
ARAUSIO (3 Iulii 529): de gratia, adversus semipelagianos	128
[I. <i>Canones Arausicorum 529</i>]	128
II. <i>Definitio fidei</i>	135
VASIO (5 novembris 529): canones liturgici.	137
[<i>Canones</i>]	137
ROMA (530-531)	139
ROMA (531)	140
LARISA CREMASTE (530-531): pro ordinatione Stephani ep. Lariseni	140
CONSTANTINOPOLIS (530-531): contra electionem Stephani.	140
ROMA (7-9 decembris 531).	140
TOLETUM II (17 maii 531)	141
[<i>Acta synodi toletanae secundae A.D. 531</i>]	141
I. <i>Canones</i>	141
[II. <i>Epistula Montanii episcopi ad ecclesiam Palentini</i>]	145
[III. <i>Epistola Montani ad Thuribium</i>]	147
MASSYLIA (26 maii 533).	149
[<i>Acta concilii</i>]	149
AURELIANUM (23 iunii 533)	150
[<i>Canones synodi aurelianensis A.D. 533</i>]	150
CONSTANTINOPOLIS (533)	153
ROMA (ca. 534)	153
CARTHAGO (535).	154
<i>Epistola africanorum episcoporum ad Ioannem data,</i> <i>sed ab Agapeto eius successore accepta</i>	154
CLAREMONTIUM SEU AVERNA (8 novembris 535)	155

[<i>Akta synodu w Kartaginie w 525 roku</i>].	94*
[<i>Dzień drugi</i>]	115*
CARPENTRAS (6 listopada 527)	124*
I. <i>Kanon synodu w Carpentras</i>	124*
II. <i>List synodalny do biskupa Agricjusza</i>	126*
VALENCE (przed 529)	127*
<i>Życie św. Cezarego, 60</i>	127*
ORANGE II (3 lipca 529)1: o łasce przeciwko semipelagianom	128*
I. <i>Kanony synodu w Orange w 529</i>]	128*
II. <i>Definicja wiary</i>	135*
VAISON (5 listopada 529)2: kanony liturgiczne	137*
[<i>Kanony</i>].	137*
RZYM (530-531)	139*
RZYM (531)	140*
LARISA CREMASTE (530-531): za wyborem Stefana biskupa Larisa	140*
KONSTANTYNOPOL (530-531): przeciwko wyborowi Stefana	140*
RZYM (7-9 grudnia 531)	140*
TOLEDO II (17 maja 531)	141*
[<i>Akta drugiego synodu w Toledo w roku 531</i>]	141*
I. <i>Kanony</i>	141*
II. <i>List biskupa Montanusa do kościoła w Palencji</i>]	145*
III. <i>List Montanusa do Turibiusa</i>].	147*
MARSYLIA (26 maja 533)	149*
[<i>Akta synodalne</i>].	149*
ORLEAN II (23 czerwca 533)	150*
[<i>Kanony synodu w Orleanie w 533</i>].	150*
KONSTANTYNOPOL (533)	153*
RZYM (ca. 534)	153*
KARTAGINA (535)	154*
<i>List biskupów afrykańskich do Jana,</i> <i>przyjęty przez jego następcę Agapita</i>	154*
CLERMONT lub OWERNIA (8 listopada 535)	155*

<i>Statuta Deo propitio</i>	155
<i>Canones</i>	156
II. <i>Epistola vel concilium de civitate Arvernensi ad regem</i>	
<i>Theodobertum directa</i>	161
ROMA (535-536)	161
CONSTANTINOPOLIS (2 maii – 4 iunii 536)	162
[<i>Acta synodi Constantinopolitanae A.D. 536</i>]	162
Ἑρμηνεία τῆς προαναγνωσθείσης συνοδικῆς ἐπιστολῆς	181
<i>Actio 10 maii 536</i>	185
<i>Actio 21 maii A.D. 536</i>	195
<i>Actio 4 iunii 536 A.D.</i>	215
Λίβελλος ἐπισκόπων τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ	218
HIEROSOLYMA (19 septembris 536)	221
[<i>Acta synodi Hierosolymitanae A.D. 536</i>]	221
ANTOCHIA (ca. 537-539)	228
AURELIANUM III (7 maii 538)	229
[<i>Canones synodi aurelianensis A.D. 538</i>]	229
BARCELONA (540): canones liturgici et de clericis et paenitentibus	241
I. <i>Canones Barcinonenses [A.D. 540]</i>	241
II. <i>De fisco barcinonensi [A.D. 592]</i>	242
AURELIANUM IV (14 maii 541): synodus in causis liturgicis et disciplinaribus	243
[<i>Canones synodi aurelianensis A.D. 541</i>]	243
BYZACENA (541)	252
ANTIOCHIA (542)	252
CONSTANTINOPOLIS (543)	252
SELEUCIA-CTESIPHONTE (544)	253
[<i>Gesta concilii Mar Aba A.D. 544</i>]	253
<i>Appendix ad synodum Mar Aba [A.D. 544]</i>	279
[<i>Canones</i>]	284
SELEUCIA-CTESIPHONTE (554):	292
[<i>Gesta concilii Mar Joseph A.D. 554</i>]	292
ILERDA (546)	307
[<i>Canones concilii ilerdensis A.D. 546</i>]	307

<i>Postanowiono z Bożą pomocą</i>	155*
<i>Kanony</i>	156*
II. <i>List synodu w Owernii do króla Teodoberta</i>	161*
RZYM (535-536)	161*
KONSTANTYNOPOL (2 maja – 4 czerwca 536)	162*
<i>[Akta synodu w Konstantynopolu w 536]</i>	162*
<i>Wykładnia odczytanego wcześniej listu synodalnego</i>	181*
<i>Sesja z 10 maja 536</i>	185*
<i>Sesja z 15 i 21 maja 536</i>	195*
<i>Sesja 4 czerwca 536</i>	215*
<i>Pismo biskupów do cesarza Justyniana</i>	218*
JEROZOLIMA (19 września 536)	221*
<i>[Akta synodu w Jerozolimie w 536]</i>	221*
ANTOCHIA (ok. 537-539)	228*
ORLEAN III (7 maja 538)	229*
<i>[Kanony synodu w Orleanie w 538]</i>	229*
BARCELONA (540): kanony liturgiczne, o duchownych i o pokutnikach	241*
I. <i>Kanony Barcelońskie [z 540]</i>	241*
II. <i>O kasie barcelońskiej [z 592 roku]</i>	242*
ORLEAN IV (14 maja 541): synod w sprawach liturgicznych	243*
<i>[Kanony synodu w Orleanie w 541]</i>	243*
BYZACENA (541)	252*
ANTIOCHIA (542)	252*
KONSTANTYNOPOL (543)	252*
SELEUCJA-KTEZYFON (544)	253*
<i>[Synod Mar Aby (544)]</i>	253*
<i>Apendyks do Synodu Mar Aby (544)</i>	279*
<i>[Kanony]</i>	284*
SELEUCJA-KTEZYFON (554)	292*
<i>[Akta synodu Mar Józefa z roku 554]</i>	292*
LERIDA (546)	307*
<i>[Kanony synodu w Leridzie w 546 roku]</i>	307*

VALENTIA (546)	312
[<i>Canones synodi Valentiae A.D. 546</i>].	312
AURELIANUM V (28 octobris 549)	315
[<i>Canones synodi aurelianensis A.D. 549</i>]	315
ILLYRICUM (549)	325
TULLUM (1 iunii 550)	326
<i>Mappinii episcopi Rhemensis epistola ad sanctum</i> <i>Nicetium Trevirensis episcopum</i>	326
MOPSUESTIA (17 iunii 550)	327
[<i>Acta synodi Mopsuestiae A.D. 550</i>]	327
AFRICA (550)	345
VICTOR TONNENNENSIS, <i>Chronicon</i> , A.D. 550	345
ISIDORUS HISPALENSIS, <i>De vir. ill.</i> XXXI (41)	345
METZ (550/555)	345
ELUSANIA (1 februarii 551)	346
[<i>Institutiones synodi Elusaniae A.D. 551</i>]	346
PARIS (552)	348
[<i>Acta synodi Parisiensis A.D. 552</i>]	348
BRETANIA (ca. 552)	350
CONCILIIUM CONSTANTINOPOLITANUM II (553)	350
Index locorum sacrae scripturae	703
Index documentorum iuris ecclesiae	707
Index scriptorum	715
Index nominum	717
Summarium alphabeticum synodorum	735
Index rerum	737
Indeks rzeczowy	745
Conspectus materiae	752
Spis treści	753

WALENCJA (546)	312*
<i>[Kanony synodu w Walencji w 546 roku]</i>	312*
ORLEAN V (28 października 549)	315*
<i>[Kanony synodu w Orleanie w 549]</i>	315*
ILIRIA (549)	325*
TOUL (1 czerwca 550)	326*
<i>List Mappiniusza, biskupa Reims,</i> <i>do czcigodnego Nicetiusza, biskupa Trewiru</i>	326*
MOPSUESTIA (17 czerwca 550)	327*
<i>[Acta synodi Mopsuestiae A.D. 550]</i>	327*
AFRYKA (550)	345*
VICTOR Z TUNUNUM, <i>Chronicon</i> , rok 550	345*
IZYDOR Z SEWILLI, <i>De vir. ill. XXXI (41)</i>	345*
METZ (550/555)	345*
EAUZE (1 lutego 551)	346*
<i>[Ustalenia synodu w Eauze w 551 roku]</i>	346*
PARYŻ (552)	348*
<i>[Acta synodu w Paryżu w 552 roku]</i>	348*
BRETANIA (ok. 552)	350*
SOBÓR KONSTANTYNOPOLITAŃSKI II (553)	350*
Indeks biblijny	703
Indeks dokumentów prawnych Kościoła	707
Indeks pisarzy	715
Indeks imion własnych	717
Indeks alfabetyczny synodów	735
Index rerum	737
Indeks rzeczowy	745
Conspectus materiae	752
Spis treści	753